

En sånn skole som Leser

- fra lesesatsing til lesekultur

For ett år siden til nå ...

LESEPRISEN 2024

**TILDELES
NORDTVET SKOLE**

FOR Å HA:

- JOBBET SYSTEMATISK OG LANGSIKTIG MED LESING
- SATSET PÅ LESING OG SPRÅKUTVIKLING I ALLE FAG
- INVOLVERT BÅDE LÆRERE, ELEVER OG FORELDRE
- SATSET PÅ SKOLEBIBLIOTEKET
- BYGGET EN FELLES KULTUR FOR LESING

FORTSETT DEN GODE JOBBEN DERE GJØR!
NASJONALT LESESENTER GRATULERER!

Nasjonalt leseenter
Universitetet i Stavanger

13:18

Leseprisen til Nordtvet skole i Groruddalen

Nordtvet skole i Groruddalen i Oslo har blitt tildelt Nasjonalt leseenter sin lesepris for 2024, for skolens satsing på lesing og leseferdigheter blant elevene.

Publisert 18. mar. 2024. Sist oppdatert 25. mar. 2024

Rektor Ingvild Fredbo og skolebibliotekar Ingeborg Anly ved Nordtvet skole mottok leseprisen av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun under Nasjonal konferanse om lesing 2024. (Foto: Bo Randulff/UiS)

D risen ble delt ut av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (A) under Nasjonal

Leselyst i skolen er viktig siden leselyst avler lesing

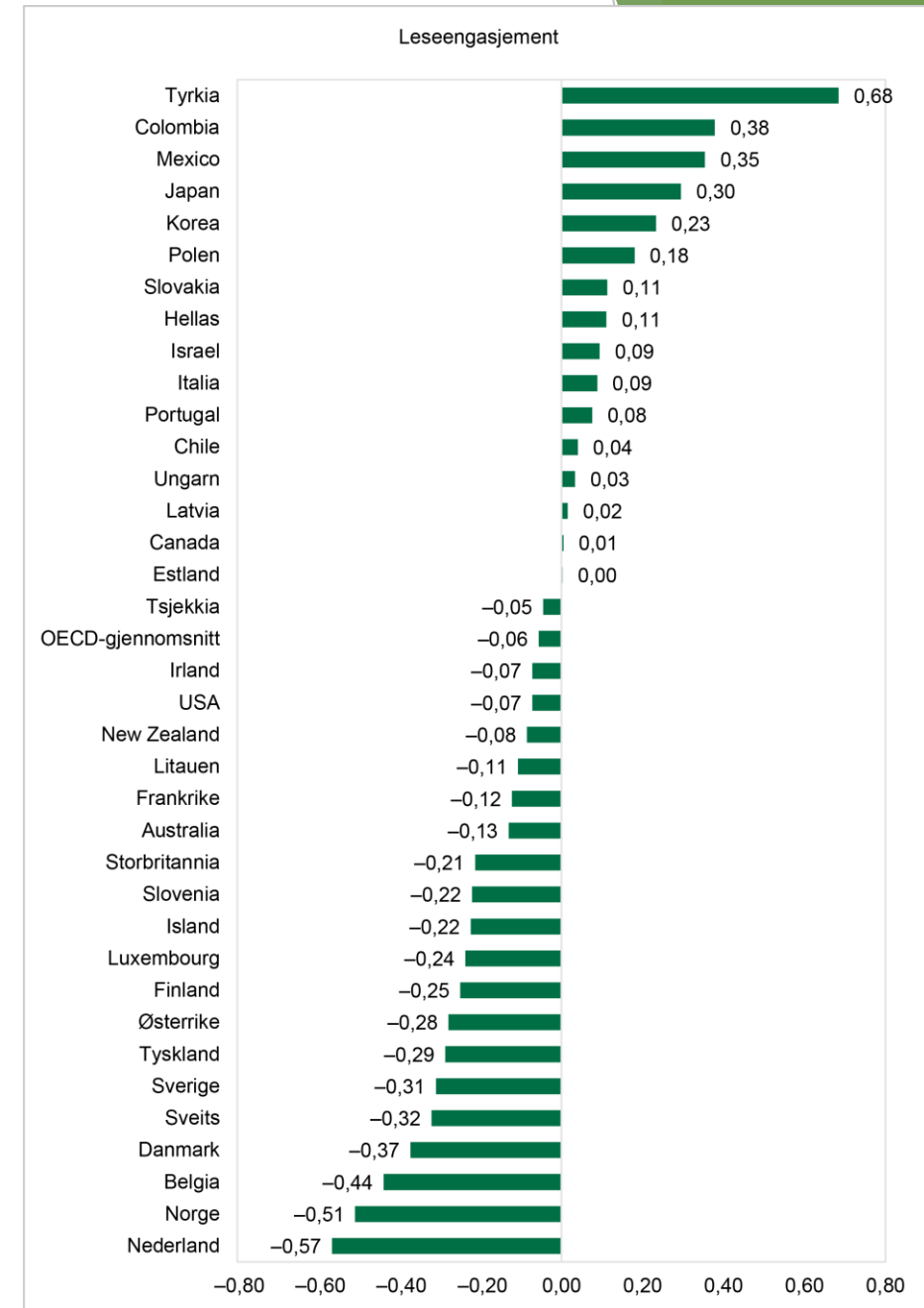
«Og det er jo lesingen vi ønsker, ikke lysten i seg selv. Men for å lese trenger vi lysten. Det er og blir en sirkel. Leselyst fører til mer lesing, som igjen fører til mer leselyst.»

Hennig 2019 s.32

Alle som har jobbet i klasserommet en stund, vet at hvis elevene er trygge lesere, så er mye gjort. Det er bare sånn det er.

Og så vet vi samtidig at det å skape trygge lesere, krever mye lesing. Så derfor leser vi da!

Er det kjedelig, sier du?

Forskning viser at ...

I følge PISA –undersøkelsen er den største forskjellen mellom gode og mindre gode lesere ikke mellom de som leser litt og de som leser mye, men mellom de som leser litt og de som aldri leser

Derfor - gjøre elever så pass interessert i tekster at de i alle fall leser litt

Lesing er et samfunnsgode som ikke er rettferdig fordelt

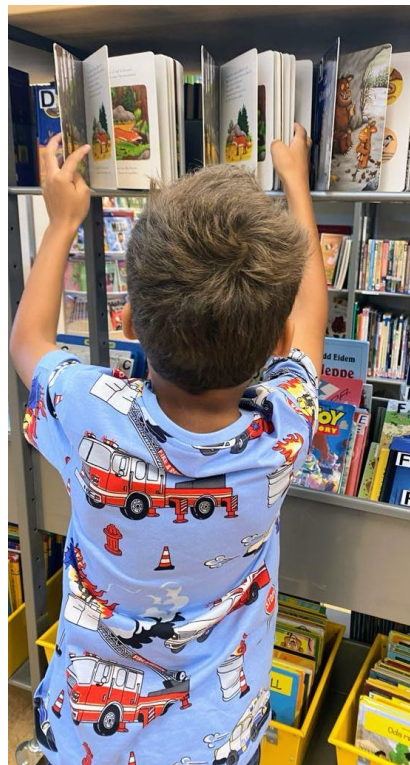
Dagens bøker til dagens barn?

“Unge lesere skiller seg ikke vesentlig fra voksne, de ønsker seg tekster som innebærer spenning, humor, innlevelse og som fører oss på innsiden av andre menneskers liv. Slettan kaller det lysten ved teksten”

(Slettan)

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of green, ranging from light lime to dark forest green. These shapes are primarily located on the left and right sides of the frame, leaving a large white central area. A thin, light gray line runs diagonally across the white area, starting from the bottom left and extending towards the top right.

Skjerm vs bok

Hvordan skal vi få elevene våre til å lese?

Helst frivillig ....

To innfallsvinkler til lesing i skolen (Cremin 2014)

Leseopplæringen er orientert mot:

- ▶ å lære å lese
- ▶ leseferdigheter
- ▶ avkoding og forståelse
- ▶ å lese for å gjøre skolearbeid
- ▶ læreren velger
- ▶ lese alene
- ▶ måloppnåelse
- ▶ å nå et visst ferdighetsnivå

Leseopplevelse er orientert mot:

- ▶ å velge å lese
- ▶ leselyst
- ▶ engasjement og respons
- ▶ å lese for sin egen del
- ▶ eleven velger
- ▶ lese sammen
- ▶ mestring
- ▶ å bli en leser for livet

Bakgrunnen for prosjektet vårt

- svake leseresultater
- vage leseplaner
- mange pedagogiske «halvsatsinger»
- få fysiske skolebøker
- mange elever som ikke likte å lese
- lite innbydende og oppdatert skolebibliotek

Vi la en plan

Vi vil bygge lesekultur og bli en lesende skole

Vi vil flytte innsatsen fra individet til kollektivet

Vi vil at elevene skal få gode leseopplevelser og føle mestring

- Vi vil involvere alle, både voksne, barn og lokalmiljø
- Vi vil at skolebibliotek skal være navet i satsingen

Vårt innsalg

Inspirert av Leselyst i klasserommet av Åsmund Hennig

Lesing avler lesing og leselyst kan skapes

Mestring gir motivasjon til mer lesing

God lesekompetanse gir bedre skoleprestasjoner i alle fag

Lesing gir mye læring, språklig og kognitiv utvikling og kreativitet

Kan vi/ dere /noen egentlig la være å prioritere dette?

Tre tiltak for å skape lesekultur

Pedagogiske tiltak

- prioritere skolebibliotekar i 100% stilling
- prioritere kompetanseheving
- prioritere formidling

Ansvarliggjøring

- alle lærere er lese – og skrivelærere
- alle framsnakker bøker og lesing overfor elever og foreldre
- alle setter av tid til lesing i alle fag

Skolebiblioteket

- vi rydder og oppgraderer
- vi definer skolebibliotekets betydning
- vi satser på innkjøp av bøker

Lese godt
Regne litt
Oppføre seg fint

Nyåpning av biblioteket

The slide features a white background with the title 'Nyåpning av biblioteket' in a large, black, sans-serif font. On the right side, there is a decorative graphic consisting of several overlapping, semi-transparent green shapes in various shades, ranging from light lime green to dark forest green. These shapes are primarily triangular and polygonal, creating a modern, abstract design.

Glimt fra Biblo

Der alle
bøkene står

Det er der
det foregår

bi - bi -
bibliotek

FØR

Det er et poeng at skolebiblioteket ser og oppleves annerledes enn klasserommet

NÅ

Det er et poeng at biblioteklæreren har en annen rolle enn læreren

En ryddejobb

- ▶ **kasserte** over 4000 titler og alt til de voksne ble kastet ut
- ▶ **Sorterte** og merket alle bøkene
- ▶ innredet mer innbydende og **barnevennlig**
- ▶ kun **gjenbrukt** inventar
- ▶ Budsjettet blir brukt til innkjøp av **bøker**

Diskusjoner vi har hatt:

- ▶ Kan et moderne skolebibliotek være forbeholdt bøker?
- ▶ Kan vi stole på at elevene håndterer selvbetjent utlån?
- ▶ Kan strenge regler dempe lysten til å bruke skolebiblioteket?
- ▶ Hvor mye svinn må vi regne med?

Fra lesesatsing til lesekultur?

Hvordan skal vi jobbe nå når nyhetens interesse har lagt seg?

Hvilke tiltak virker, egentlig?

Kan leseglede- og engasjement skapes?

Engasjerte lesere kjennetegnes av at de gleder seg til å lese.

De opplever at tekstene gir dem spennende og interessante opplevelser.

Astrid Roe

Viktige prinsipper

- vi har de bøkene barna vil lese
- alle klasser har lesekvart
- alle elever har minst en bok på pulten og en hjemme
- vil de låne bok over eller under evne får de lov til det – vi bare sender bare med en bok ekstra – i tilfelle...
- vi følger skolens årshjul og temaplan og stiller ut egnede bøker
- vi tilbyr leseservice

Den gode bibliotektimen (- alle klasser har den på timeplanen)

Mål:

Vise fram de gode og aktuelle fortellingene

- Friste
- Motivere
- Engasjere til lesing

Lesestund- låne – lese selv

Biblioteket skal vokse seg ut av selve rommet

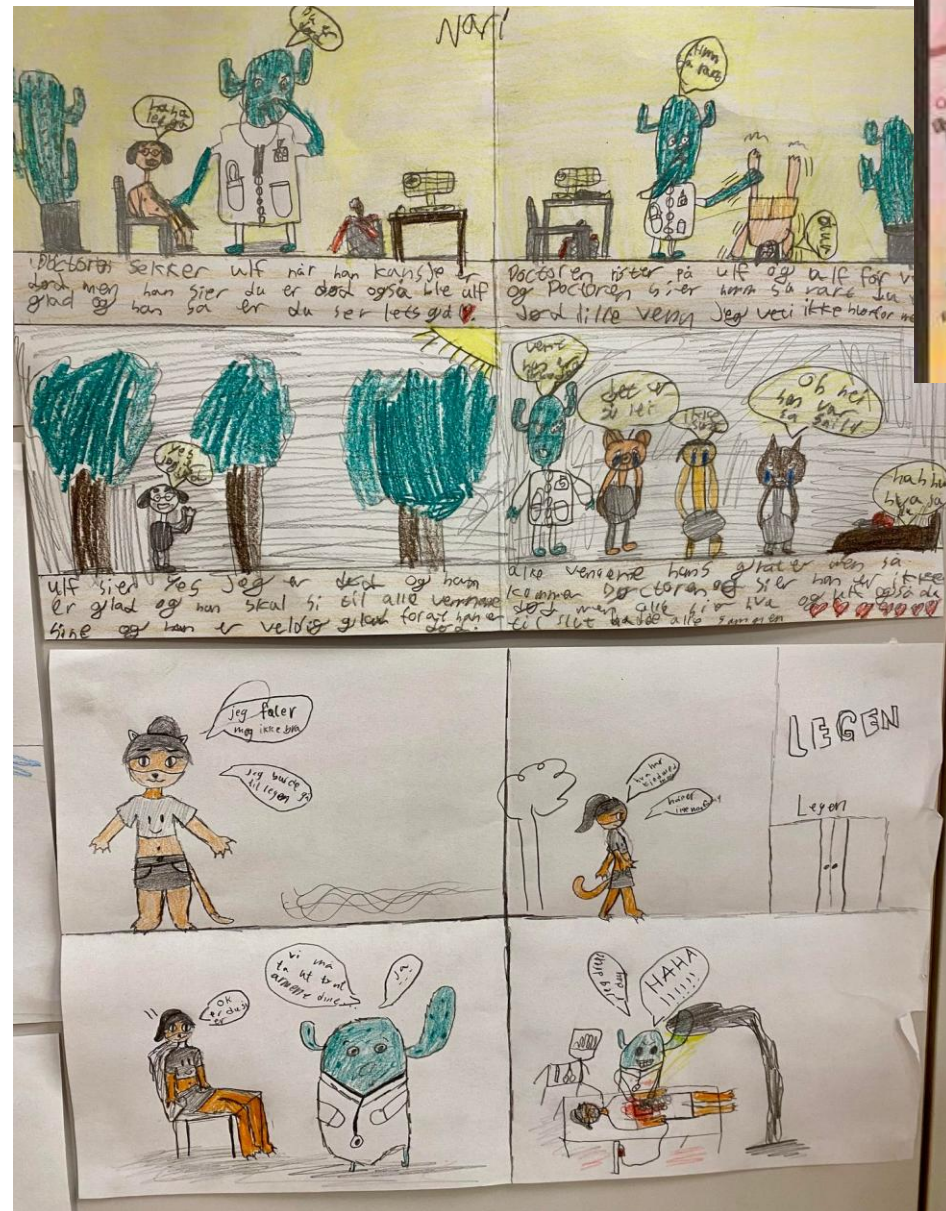

- ▶ Viktig del i arbeidet med språk og begreper
- ▶ Skjønnlitterær inngang til arbeid med fagene
- ▶ Opplæring i kritisk lesing og kildekritikk
- ▶ Lærere får med etterarbeid tilbake til klassen

Sammenheng

Læreren får ofte med oppgaver til bøkene som de kan jobbe med i klassen i etterkant.

Tar imot bestillinger som passer inn i klassens opplegg

Vi feirer Tambar sin bursdag

- Lese invitasjonen
- Skrive bursdagskort
- Alle fikk lese sitt eget kort for Tambar
- Bursdagssang og kjeks på Biblo!
- Tambar sendte takkekort til klassen etterpå

Åpent hus for foreldre og barn

Selvbetjent utlån

Morgenåpent og i storefri

Skolebiblioteket som psykososialt rom

Stor hjelper liten- bibliotekassistenter

Det ligger mye glede og mestring i å få lov til å være en som tar ansvar og som de små har tillit til.

AKS bruker Biblo fast til læringsstøttende aktiviteter

Samarbeid med barnehagene i bydelen før skolestart

Dette sier elevene våre om skolebiblioteket

Biblo er kult. Vi er der før skolen
hver morgen. Noen ganger leser
vi der også.

Jeg elsker Biblo. Det er et stille
sted og vi har alle de fine bøkene.

Skolebiblioteket er viktig. Nå leser
alle mye mer enn før. Vi leser i
timene også.

Biblo skal være relevant og en del av skolens tradisjoner

- ▶ Formidling
- ▶ Litteraturuke med lesevake
- ▶ Biblos julekalender
- ▶ Påskelesbingo
- ▶ Forfatterbesøk

Elvira i klasse
ba leverer byrået
for ikke-hendelser
men jeg (som niva i
ba) ville låne
den fordi jeg
klarer ikke å vente
med å lese den

Biblioteket blir brukt

Oppsummering

Vi er og vil forbli bli *En sånn skole som leser*, men

Skal vi være det også i framtiden, må prosjektet fortsette

Et godt skolebibliotek er i kontinuerlig utvikling

Skolebiblioteket som rom, samling og funksjon må utvikle seg slik elever, litteraturen og samfunnet ellers utvikler seg

Vi må jobbe for at lesingen fortsatt skal være en del av skolekulturen hos oss – uavhengig av skoleledelse eller ildsjeler

Ny bok; **Lesekultur** *Hvordan styrke lesing i skolen*

6 fagartikler med tilhørende praktiske ideer til klasserommet. Skrevet for skoler som vil jobbe med lesing i profesjonsfellesskapet.

Kommer denne våren

Biblioteket – et godt sted for
alle!

For;
Vi er en sånn skole
som leser!